

CELT DARBA RAŽĪGUMU

Notika rajona darbaļaužu deputātu padomes divpadsmitā saskaņuma 7. sesija, kas apsprieda jautājumu «Par pasākumiem, lai nodrošinātu darba ražīguma celšanos un novērstu darba laika zudumu rajona rūpniecības uzņēmumos un celtniecības organizācijās» un informāciju par to, kā rajonā izpilda pasākumu plānu, lai studētu un izskaidrotu Likumu par PSRS darbaļaužu deputātu padomju deputātu Statutu, ko apstiprināja rajona darbaļaužu deputātu padome 1972. gada 25. oktobrī.

Referātu par pirmo jautājumu nolāsīja rūpniecības, celtniecības, transporta un sakaru pastāvīgās komisijas priekšsēdētāja J. Brūvere.

Viņa teica, ka XXIV kongresa direktīvās paredzēta rūpniecības produkcijas ražošanas palielināšana par 42 — 46 procentiem, galvenokārt ceļot ražošanas efektivitāti. Uzdevums pilnīgi reāls. Tā izpildes iespējas nodrošina ražošanas tehniskās apgādes kāpinājums.

Piecgades plāna izpildē savu ieguldījumu dod arī mūsu rajona uzņēmumi. Devītās piecgades laikā rūpniecības produkcijas ražošanas pieaugums palielinājies par 26,8 miljoniem rubļu vai 4,4 reizes.

Neskatoties uz to, ka Preiļu lina fabrika, Livānu kūdras fabrika un Preiļu cietes rūpnīca nedaudz samazināja ražošanas apjomu, tomēr piecgades trijos gados ražošanas pieaugums uz pārejo uzņēmumu rēķina sastāda 18,24 miljonus rubļu, no tiem, ceļot darba ražīgumu, — 13,2 miljoni rubļu, kas sastāda 72,3 procentus no kopējā kāpinājuma.

Pirmajā ceturksnī rūpniecības kopprodukcijas ražošanas pieaugums sastāda 137 procentus, salīdzinot ar 1973. gada pirmo ceturksni — viss pieaugums panākts, ceļot darba ražīgumu. Visi kolektīvi pirms termiņa paveica kopprodukcijas realizācijas un ražošanas plānus.

Ražošana Livānu stikla fabrikā stipri attīstījās tāpēc, ka rekonstruēja uzņēmumu, ieviesa progresīvāku tehnoloģiju un mehānizēja darbietilpīgos procesus. Stikla trauku izgatavošana ar morāli novecojušiem pusautomātiem likvidēta. Uzcelts jauns mehānizēts cehs, kurā stikla traukus izgatavo automāti, 1973. gadā ekspluatācijā nodots jauns cehs un apgūta termosu kolbu ražošana. Paredzams, ka stikla fabrikā, ieviešot pirminādas tehnoloģiju, mehānizāciju un automatizāciju ražošanas procesos, nosacīti dos 65 tūkstoši rubļu efektu gadā. Būs iespējas līdz gada beigām izbrīvēt 53 strādniekus.

1971. gada oktobrī ekspluatācijā nodeva eksperimentālo biokīmisko rūpnīcu, kuras jauda 1000 tonnu lopbarības lizīna. Projektētā jauda apgūta septiņus mēnešus agrāk nekā bija paredzēts. Rūpnīca lauksaimniecībai deva 371,6 tonnas lizīna. Projektētā jauda jau pārsniegta par 20 procentiem, bet līdz piecgades beigām, intensificējot un palielinot ražošanas efektivitāti, tā pieaugs līdz 50 procentiem. Rūpnīcā mehānizēti un automatizēti strādā 92 procenti strādnieku. Piecgades pirmajos trijos gados ražošanas apjoms biokīmiskajā rūpnīcā pieauga par 7,8 miljoniem rubļu, tajā sānā uz darba ražīguma celšanas rē-

ķina — par 5,99 miljoniem rubļu. Līdz piecgades beigām rūpnīca plāno ražošanas apjomu kāpināt par 3,2 miljoniem rubļu, no tiem 2,4 miljonus rubļu, ceļot darba ražīgumu.

1972. gada martā ekspluatācijā nodeva Livānu būvmateriālu eksperimentālās rūpnīcas pirmo tehnoloģisko līniju, 1973. gada maijā pēc laika shēmas — otro. Viss kompleks darba līnīdā stāties šī gada trešajā ceturksnī. Ražīguma pieaugums rūpnīcā pirmajos trijos gados sastāda 1,3 miljoni rubļu, no tiem uz darba ražošanas celšanas rēķina — 467,7 tūkstoši rubļu. Rūpnīca ražo kļeģeļus, tērauda lernas lopkopības ekām, uzsākta dolomīta karjera izstrāde, paredzēts nākošajā gadā sākt izlaist keramzītu.

Preiļu lina fabrika piecgades trijos gados samazināja ražošanas pieaugumu, tajā skaitā arī uz darba ražīguma samazināšanas rēķina. Fabrikā daudz trūkumu. Pašlaik veic pasākumus, lai normalizētu darba apstākļus. Līdz piecgades beigām paredzēts ražošanas apjoma pieaugums par 62 tūkstošiem rubļu, ceļot darba ražīgumu par 76 procentiem.

1972. gadā ekspluatācijā nodeva Preiļu siera rūpnīcu, kuras jauda 125 tonnas piena maiņā. Projektētā jauda apgūta pirms termiņa.

Viens no galvenajiem darba ražīguma pieauguma pasākumiem ir darba algas un tehniskās normēšanas organizācijas pilnveidošana. Darba apmaksas sistēmas pielietošana atkarīga no ražošanas specifikas. Vairāk izplatīta ir gabaldarba premiāla un laika darba premiāla samaksa.

Lielākajā daļā rajona rūpnīcu novecojušas izstrādes normas, tās tagad jāpārskata. Pielietojot pazeminātas normas, trūkumi darba organizācijā un ražošanā savlaicīgi netiek atklāti, nepilnīgi izmanto uzņēmumu resursus un iespējas, pazeminās tarifa sistēmas nozīmi, regulējot darba algu.

Dažās rūpnīcās neievēro attiecības starp darba algas pieaugumu un darba ražīguma celšanas tempiem. Piemēram, dažos periodos vidējās darba algas pieaugums apsteidza darba ražīguma celšanas Preiļu cietes rūpnīcā, ūnu fabrikā, Livānu kūdras fabrikā. Šī gada pirmajā ceturksnī tādā pat stāvoklī bija arī Livānu stikla fabrikā un Livānu PMK, lai gan agrāk šīs prasības tur ievēroja.

Livānu PMK, lai celtu darba ražīgumu, izveidotas kompleksas brigādes, strādnieki apgūvuši vairākas profesijas, pielieto brigādes kopējās darba algas sadalīšanas metodi.

Preiļu remontu un celtniecības iecirknī iegūta ekonomija no pašizmaksas virsplāna samazināšanas trijos gados par 35,9 tūkstošiem rubļu. Ražošanas programmu izpilda ritmiskāk.

Darba laika zaudējums rajonā uz kavējumu rēķina sastāda 4234 cilvēkdienas vai triju gadu laikā visi augstākminētie uzņēmumi nestrādāja 2,1 dienu. Daudz darba kavējumu Livānu PMK, stikla fabrikā, eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā.

Kavējumi rodas tāpēc, ka kļūbo darba organizācija. Rūpnīcās vajag izveidot sabiedriskās kādru nodaļas, biežāk pielietot biedru tiesu ietekmi, praktizēt «disciplīnas dienas».

Lielā kādru mainība ir Preiļu cietes un lina fabrikās, Livānu kūdras fabrikā. Administrācijām un arodbiedrības organizācijām nepieciešams vairāk uzmanības veltīt darba un sadzīves apstākļu uzlabošanai, kas pozitīvi ietekmēs kādru mainību. Rezervju, kā celt darba ražīgumu, daudz, vajag tikai tās meklēt un izmantot.

Par biedres Brūveres referātu debātes uzstājās:

J. ZOSINS — Livānu stikla fabrikas direktors. Viņš atzīmēja, ka rūpnīcā visu laiku uzlabo darba apstākļus un ceļ tā ražīgumu. Pēdējos gados uzstādīti 4 konveijeri, sagatavo vietu piektajam — šķirnes trauku celā. Labi strādā rūpnīcas racionalizatori. To ir ap 160 cilvēku. Panākumi gūti arī laika ekonomijā.

V. SUMANEJEVS — Preiļu lina fabrikas galvenais inženieris.

— Ražošanas apjoma samazināšana trijos gados pieļauta tāpēc, ka plāns bija paredzēts darbam trijos maiņās, bet tā kā trūka strādnieku, tad ir tikai divas maiņas. Bez tam kolhozi piegādā zemas kvalitātes izejvielu. Tagad apstiprināts plāns divu maiņu režīmam. Pirmajā ceturksnī to jau izpildījām.

L. JAKOVELS — Livānu kūdras fabrikas galvenais inženieris teica, ka uzņēmumā pieaudzis darba ražīgums, salīdzinot ar 1970. gadu. Galvenie darba procesi mehānizēti. Ieviesta jauna iekārta. Veic lielu darbu, lai samazinātu darba laika patēriņu, nevienu kavējuma gadījumu neatstāj bez uzmanības.

R. MAJEVSKIS — Livānu PMK priekšnieks runāja par apakšuzņēmēju organizāciju darbu, strādnieku darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu.

V. MARTINOVŠ — Preiļu siera rūpnīcas galvenais inženieris pleskāras jautājumam par izlaizāmās produkcijas kvalitātes celšanu. Tā atkarīga no piena, ko piegādā kolhozi, jo «Cedara» siera leguvei vajadzīgs piens ne zemāks par pirmo iķiru. Kolhozi «Uzvara», Engelsa, «Dzintars», Raina, Suvorova, «Arājs» piegādā lielu procentu bezķīras piena.

Livānu zonālās slimnīcas galvenais ārsts A. DAMBERGS un sanitārās epiēmoloģiskās stacijas galvenais ārsts J. Čikulajevs atzīmēja, ka daudz darba laika patērē slimojot, tāpēc daudz kas atkarīgs no profilakses pasākumiem. Vajadzīga ražošanas vingrošana, fizikālās pauzes stundu, divas pirms darba beigām. Daudzās rūpnīcās nepieciešams, lai visu diennakti būtu medicīniskie posteņi.

Preiļu rajona darbaļaužu deputātu padome šajā jautājumā pieņēma attiecīgu lēmumu.

Ar informāciju par to, kā rajonā izpilda pasākumu plānu, lai studētu un izskaidrotu PSRS Likumu par PSRS darbaļaužu deputātu padomju deputātu Statutu, uzstājās deputāts A. Simanovičs. Par šo jautājumu runāja arī V. Lomova, J. Stivrīča, K. Lacis.

Sesija nolēma pamatos uzskatīt par izpildītu šo jautājumu un noņemt no kontroles pasākumu plānu, lai studētu un izskaidrotu Likumu par PSRS darbaļaužu deputātu padomju deputātu Statutu.